

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-06725/2016-ERU

V Ostravě dne 23. června 2016

Č. j. 06725-3/2016-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), a ustanovení § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ustanovení § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-06725/2016-ERU s účastníkem řízení, právnickou osobou – **Direct Power s.r.o.**, se sídlem Nitranská 1057/4/8, Vinohrady, 101 00 Praha 10, IČO: 24798282 – ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, právnická osoba – Direct Power s.r.o., se sídlem Nitranská 1057/4/8, Vinohrady, 101 00 Praha 10, IČO: 24798282 (dále jen „účastník řízení“), jako držitel licence č. 141118434 na obchod s elektřinou a licence č. 241115435 na obchod s plynem, se tím, že v rozporu s ustanovením § 13 odst. 2 písm. b) zákona o cenách v rámci výkonu licencované činnosti na viditelném místě (na svých internetových stránkách www.directpower.cz) vůbec nezpřístupnil

- informaci o ceně elektřiny pro domácnosti pro všechna distribuční území pro všechny produktové řady formou ceníků,
- informaci o ceně zemního plynu pro domácnosti pro všechna distribuční území pro všechny produktové řady formou ceníků,

čímž od blíže neurčené doby do dne 28. srpna 2015 nesplnil svou povinnost zpřístupnit spotřebiteli při nabídce a prodeji sdružené služby dodávky elektřiny a plynu na viditelném místě formou ceníků informaci o konečné nabídkové ceně sdružené služby dodávky elektřiny a zemního plynu, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, aby měl možnost seznámit se s cenou před sjednáním smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny nebo zemního plynu, **dopustil spáchání dvou správních deliktů podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách.**

II. Podle ustanovení § 16 odst. 4 písm. a) zákona o cenách se účastníkovi řízení za spáchání dvou správních deliktů podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 40 000 Kč** (slovy: čtyřicet tisíc korun českých), která je dle ustanovení § 17 odst. 6 téhož zákona splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 25316.

III. Podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ustanovením § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 25316.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 13. března 2015 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, kontrolu ve věci dodržování ustanovení § 13 zákona o cenách.

V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ustanovením § 3 správního řádu, na základě kterých dne 13. října 2015 vyhotovil Protokol o kontrole č. ██████████, č. j. 02454-20/2015-ERU (dále též jen „protokol o kontrole“), v jehož závěru bylo uvedeno, že provedenou kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení neposkytl při nabídce a prodeji zboží spotřebitelům informace žádným ze způsobů uvedených v ustanovení § 13 odst. 2 písm. a) až e) zákona o cenách tak, aby měli možnost seznámit se s cenou před jednáním o koupi zboží, a že účastník řízení ani v cenové nabídce spotřebitelům neposkytl informaci o konečné nabídkové ceně, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, čímž porušil povinnosti uložené v ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách.

Účastník řízení uplatnil vůči kontrolním zjištěním uvedeným v protokole o kontrole dne 1. listopadu 2015 námitky, které však kontrolní orgán Úřadu vyhodnotil jako opožděné, a proto byly zamítnuty.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 02454/2015-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 21. června 2016, o čemž byl vyhotoven záznam o vložení do spisu č. j. 06725-2/2016-ERU, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení. Současně byly dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto správní orgán přistoupil v souladu s ustanovením § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu, kontrolní zjištění, námitky proti kontrolnímu zjištění

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení byl držitelem licence č. 141118434 na obchod s elektřinou a licence č. 241118435 na obchod s plynem, a to v obou případech ode dne 11. března 2011 do 10. března 2016 včetně.

Účastník řízení provozuje webové stránky na adrese <<http://www.directpower.cz/>>, jak také potvrdil v Záznamu z jednání v rámci kontroly dne 31. března 2015 a jak je také uvedeno na těchto stránkách v části Kontakt. Podoba těchto stránek je zachycena v Záznamu

o pořízení kopie těchto stránek ze dne 19. ledna 2015, v Záznamu o pořízení kopie webových stránek www.directpower.cz ze dne 16. března 2015 a v elektronické podobě v Záznamu ze dne 28. srpna 2015, které jsou součástí kontrolního spisu sp. zn. 02454/2015-ERU.

Na titulní stránce Home (v menu označené jako O nás) účastník řízení uvedl: „Společnost Direct Power je obchodníkem s elektřinou a plynem. Primárně se zaměřujeme na prodej energií malým až středním podnikatelům. Zákazníkům nabízíme atraktivní alternativu velkých ale i malých dodavatelů energií. Direct Power nabízí vysoce profesionální a individuální přístup bez nutnosti platby vysokých režijních nákladů. Současně však jistotu v podobě garance společnosti ČEZ. Všem zákazníkům umožňujeme uzavřít smlouvu v průběhu roku za aktuální ceny energií. Zákazník tak získá jedinečnou možnost uzavřít smlouvu v době, kdy jsou ceny nejvýhodnější. Cena je garantována vždy do konce smlouveného období (dle sjednaných podmínek rok a déle) bez žádných skrytých poplatků.“ Dále na této stránce vyzývá čtenáře stránek: „Pošlete nám kopii Vaší faktury za energie a my Vám připravíme výhodnou nabídku.“

Na stránce Přejděte k nám účastník řízení uvádí další informace: „Přejít k Direct Power je jednoduché. Pošlete nám kopii Vaší faktury za elektřinu či plyn a my Vám připravíme výhodnou cenovou nabídku. Dokumenty můžete zaslat:

- emailem na adresu info@directpower.cz
- nebo přes náš webový formulář.

Spolu s nabídkou Vám zašleme i smlouvu a plnou moc, abychom mohli celý proces změny dodavatele provést za Vás.“

V pravé části všech jednotlivých stránek, s výjimkou stránky Kontakt, je umístěna obdobná výzva ve znění: „Pošlete nám kopii Vaší faktury a my Vám připravíme výhodnou cenovou nabídku včetně potřebných dokumentů.“ a pod touto výzvou je umístěn odkaz s textem „Nahrát fakturu“ směřující na stránku stejného názvu. Na této stránce je umístěn kontaktní formulář obsahující mj. text: „Na základě údajů týkající se Vaší spotřeby a ceny u aktuálního dodavatele Vám připravíme výhodnou cenovou nabídku.“, součástí formuláře jsou vedle polí pro kontaktní údaje zákazníka, předmět a text zprávy také dvě pole pro nahrání souborů označená „Nahrát fakturu: elektřina“ a „Nahrát fakturu: plyn“.

Na stránce Cena dostupné odkazem z titulní stránky pak účastník řízení uvádí: „Direct Power nenabízí ceník, ale výhodnou cenu.“ Toto sdělení bylo v blíže nezjištěné době mezi dnem 16. března 2015, kdy byl Úřadem pořízen Záznam o pořízení kopie webových stránek www.directpower.cz, a dnem 31. března 2015, kdy proběhlo jednání v rámci kontroly, při kterém účastník řízení předložil výtisk aktualizované podoby této stránky, doplněno o poznámku ve znění: „V souladu se zákonem č. 526/1990 Sb. (Zákon o cenách), §13, bod (2)e) je cenová nabídka odhadem ceny, protože není možné podat informaci o ceně způsobu uvedenými v písmenech a) až d).“ Dále na této stránce účastník řízení uvádí informace obdobné jako na stránce Nahrát fakturu.

Na stránce Ke stažení zpřístupňuje účastník řízení dokumenty uspořádané ve třech skupinách: „Formuláře podnikatelé“, „Formuláře domácnosti“ a „Všeobecné obchodní podmínky Direct Power“. Ve skupině „Formuláře domácnosti“ jsou zveřejněny formuláře pro uzavření smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny (soubor [domacnost_ele.pdf](#)) a o sdružených službách dodávky plynu (soubor [domacnost_zp.pdf](#)), dva formuláře k udělení plné moci fyzickou osobou identifikovanou bydlištěm a datem narození účastníkovi řízení „ke všem úkonům směřujícím k zajištění dodávek elektřiny“ (soubor

plna_moc_dom_ELE.doc) a „ke všem úkonům směřujícím k zajištění dodávek zemního plynu“ (soubor plna_moc_dom_ZP.doc), a dále formuláře „Žádost o ukončení smlouvy – elektřina“ (soubor ukonceni_smlouvy_ele.pdf) a „Žádost o ukončení smlouvy – plyn“ (soubor ukonceni_smlouvy_zp.pdf).

Ke způsobu sjednávání smluv o sdružených službách dodávek se zákazník se účastník řízení vyjádřil v Záznamu z jednání v rámci kontroly dne 31. března 2015, kdy uvedl: „Zaměřujeme se na firemní klientelu, nabízíme však dodávky elektřiny a plynu také spotřebitelům – domácnostem. Působíme jako ‚vnořený obchodník‘ společnosti ČEZ Prodej, s.r.o, od které obdržíme vždy v pondělí v 9.00 hodin aktuální ceník elektřiny a plynu s platností do konce kalendářního týdne. Nepoužíváme pevnou marži, kalkulujeme individuálně pro každého zákazníka na základě jeho odběru, tedy i v rámci jednoho týdne mohou mít rozdílné ceny. Zákazník nám zašle fakturu od svého stávajícího dodavatele anebo vyplní webový formulář na našich výše uvedených stránkách, na jejichž základě zašleme zákazníkovi cenovou nabídku s platností do konce kalendářního týdne. V této je uvedena úplná cena včetně všech daní, cel a poplatků. Pokud zákazník o nabídku projeví zájem, zasíláme mu vypracovaný návrh smlouvy, ve kterém je cena rovněž uvedena. Ceníky na webových stránkách nezveřejňujeme z těchto důvodů: 1. ceník je krátkodobý; 2. marže je kalkulována individuálně. Tento postup je shodný jak v případě domácností, tak i firem, a to v případě jak elektřiny, tak i plynu.“

Při jednání v rámci kontroly dne 31. března 2015 účastník řízení předložil výtisk aktuální podoby stránky Cena, která se od podoby zaznamenané ve dnech 19. ledna 2015 a 16. března 2015 liší tím, že k větě „Direct Power nenabízí ceník, ale výhodnou cenu.“ byla doplněna hvězdička, která představuje odkaz na nově doplněnou poznámku v dolní části stránky ve znění: „V souladu se zákonem č. 526/1990 Sb. (Zákon o cenách), §13, bod (2)e) je cenová nabídka odhadem ceny, protože není možné podat informaci o ceně způsoby uvedenými v písmenech a) až d).“ Shodná podoba stránky byla zjištěna i následně dne 28. srpna 2015, jak je zachyceno v Záznamu ze dne 28. srpna 2015, č. j. 02454-18/2015-ERU.

Rovněž v Průvodním dopise ze dne 2. června 2015, č. j. 02454-14/2014-ERU, účastník řízení potvrdil: „Nabídky byly zákazníkům vypracovány na základě poskytnutí údajů od jejich stávajících dodavatelů.“

Dále při jednání dne 31. března 2015 účastník řízení předložil kopii Cenové nabídky ze dne 2. února 2015 s platností do 8. února 2015, kterou mu poskytla potenciální zákaznice, a kopii nedatované Žádosti – smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny/domácnost, uzavřené s touto zákaznicí, které byla učiněna Cenová nabídka, přičemž oba tyto dokumenty označil účastník řízení jako vzorové, tedy jako dokumenty odpovídající postupu, jakým účastník řízení uzavírá smlouvy také s ostatními zákazníky.

Z odpovědi společnosti OTE, a.s., ze dne 27. dubna 2015 vyplynulo, že k tomuto dni byly účastníkem řízení podány požadavky na změnu dodavatele u devíti odběrných míst elektřiny, z toho čtyř domácností (spotřebitelů) – jednalo se o odběrná místa [redacted], [redacted], [redacted] a [redacted]. Zbylých pět odběrných míst bylo využíváno k dodávkám pro obchodní společnost, tato tedy nepodléhá ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách upravujícího informační povinnost účastníka řízení vůči spotřebitelům.

Podle odpovědi společnosti OTE, a.s., ze dne 2. června 2015 byly dodávky elektřiny ze strany účastníka řízení pro tato odběrná místa spotřebitelům zahájeny v jednom případě od 15. května 2015, ve zbylých třech případech od 1. června 2015. Z této odpovědi ve spojení s Výpisy od operátora trhu ke změnám dodavatele ze dne 27. července 2015 dále vyplynulo, že účastník řízení uzavřel smlouvy o dodávkách plynu nebo o sdružených službách dodávky plynu se dvěma domácnostmi (spotřebiteli), neboť pro tyto podal k operátorovi trhu požadavek na změnu dodavatele.

Z informací umístěných na internetových stránkách účastníka řízení, z jeho vyjádření v Záznamu z jednání v rámci kontroly ERÚ dne 31. března 2015, jakož i z výše uvedených informací od společnosti OTE, a.s., vyplývá, že účastník řízení nabízí spotřebitelům dodávky elektřiny a plynu, resp. uzavření smluv o sdružených službách dodávek, a tedy se na něj vztahuje povinnost daná ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách. Současně je zřejmé, že účastník řízení neposkytuje informace při nabídce a prodeji zboží spotřebiteli formou ceníků, tedy způsobem předpokládaným v ustanovení § 13 odst. 2 písm. b) zákona o cenách a rovněž v ustanovení § 11a odst. 1 energetického zákona.

Účastník řízení uvedl v Záznamu z jednání v rámci kontroly ERÚ dne 31. března 2015, že „1. ceník je krátkodobý; 2. marže je kalkulována individuálně.“ Ze čtyř Ceníků VNO zaslaných účastníkem řízení dne 2. června 2015 však vyplývá, že tyto ceníky mají shodnou strukturu a v rámci jednotlivých týdnů se mění pouze jednotkové ceny za MWh elektřiny dle jednotlivých distribučních sazeb a jednotkové ceny za MWh plynu dle pásem roční spotřeby v odběrném místě. Provést nejvýše jedenkrát týdně změnu ceníku zveřejněného způsobem umožňujícím dálkový přístup na stránkách účastníka řízení spočívající v aktualizaci číselných hodnot v tabulce tak nemůže představovat překážku ve splnění povinnosti podle kontrolovaného ustanovení zákona o cenách.

Rovněž tvrzení účastníka řízení o individuálně kalkulované marži v případě spotřebitelů neodpovídá podkladům, které v rámci kontroly poskytl, neboť ze čtyř zaslaných Smluv o sdružených službách dodávky elektřiny/domácnost č. [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE], které účastník řízení se spotřebiteli uzavřel, a z Ceníků VNO platných v době uzavření těchto smluv vyplynulo, že rozdíl mezi cenou uvedenou v Ceníku VNO platném v době sjednání smlouvy a cenou uvedenou ve smlouvě se spotřebitelem činí ve všech čtyřech případech shodně přesně 50 Kč/MWh ve vysokém i nízkém tarifu (sazby D56d a D45d), resp. v jednotarifní sazbě D02d. Informace o tom, že není možné podat informaci o ceně způsoby uvedenými v písmenech a) až d) kontrolovaného ustanovení, která byla doplněna na stránky účastníka řízení v blíže nezjištěné době mezi 16. a 31. březnem 2015, byla v rámci kontroly vyhodnocena jako nepravdivá.

V rámci kontroly kontrolující Úřadu analyzovali vzorovou Cenovou nabídku poskytnutou účastníkem řízení, o čemž vyhotovili Rozbor vzorové cenové nabídky. Přitom ověřovali, zda tato nabídka, poskytovaná spotřebitelům v reakci na zaslané vyúčtování od stávajícího dodavatele, zahrnuje všechny daně, cla a poplatky. Cenová nabídka, předložená účastníkem řízení a jím také označená jako vzorová, představuje odhad roční platby spotřebitele pro případ uzavření smlouvy o sdružených službách elektřiny s účastníkem řízení založený na dvoutarifové sazbě D45d a spotřebě elektřiny v uplynulém zúčtovacím období. Dále obsahuje vyčíslení paušální ceny za měsíc a jednotkových cen za kWh ve vysokém a v nízkém tarifu rozdělenou na „Vaše cena u obchodníka: PRE“ (tj. u stávajícího obchodníka) a „Vaše cena u obchodníka: Direct Power“. Je rovněž uvedena „Platba

za distribuci (dodávka elektřiny) od: PRE“ rozdělená na položky „fixní platba“, „VT“, „NT“ a „ostatní“.

Při kontrole bylo Úřadem zjištěno, že jednotkové ceny uvedené v jednotlivých položkách „Platby za distribuci (dodávka elektřiny) od: PRE“ zahrnují všechny regulované složky ceny v platné výši podle Cenového rozhodnutí Úřadu č. 2/2014 ze dne 25. listopadu 2014, kterým se stanovují regulované ceny související s dodávkou elektřiny (ustanovení 2.1., 5.1. a 6.1.c) a Cenového rozhodnutí Úřadu č. 3/2014 ze dne 25. listopadu 2014, kterým se stanovují regulované ceny související s dodávkou elektřiny odběratelům ze sítí nízkého napětí (ustanovení části IV. pro dvoutarifovou sazbu D45d a distribuční oblast PRE). Uvedené jednotkové ceny za distribuci ani za platbu obchodníkovi však nezahrnují daň z elektřiny podle ustanovení části čtyřicáté sedmé § 6 odst. 2 zákona č. 261/2007 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tato daň je započtena pouze v odhadu celkové roční platby určené na základě spotřeby za předchozí období, což účastník řízení v poznámce v dolní části Cenové nabídky uvádí. Dále bylo zjištěno, že v jednotkových cenách ani v odhadu celkové roční platby není zahrnuta daň z přidané hodnoty. Tato skutečnost je rovněž uvedena v poznámce v dolní části Cenové nabídky.

S ohledem na výše uvedené bylo v protokole o kontrole č. [REDAKCE] ze dne 13. října 2015, č. j. 02454-20/2015-ERU, uvedeno kontrolní zjištění, že účastník řízení porušil ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách, když neposkytl při nabídce a prodeji zboží spotřebitelům informace žádným ze způsobů uvedených v ustanovení § 13 odst. 2 písm. a) až e) zákona o cenách tak, aby měli možnost seznámit se s cenou před jednáním o koupi zboží, a dále tím, že ani v cenové nabídce spotřebitelům neposkytl informaci o konečné nabídkové ceně, která zahrnuje všechny cla a poplatky.

Dne 1. listopadu 2015 byly Úřadu doručeny námítky účastníka řízení proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole. Účastník řízení konkrétně namítal, že jeho ceníky mají platnost vždy jen 7 dní a jedná se o ceníky krátkodobé. Marže u zákazníků je kalkulována individuálně, přičemž uvedené 4 případy zákazníků se shodnou marží 50 Kč/MWh jsou dle účastníka řízení nevypovídajícím vzorkem zákazníků, jelikož se jedná o jedny z prvních zákazníků účastníka řízení, kdy ještě nebyl kalkulační proces dostatečně sofistikován. Účastník řízení dále konstatoval, že v cenových nabídkách jsou uvedeny vždy srovnatelné hodnoty u stávajícího dodavatele a u účastníka řízení, přičemž je zde uvedeno, že ceny neobsahují DPH. Výše DPH je dle účastníka řízení všeobecně známou hodnotou a je u všech dodavatelů stejná, tedy pro rozhodnutí zákazníka o změně dodavatele irelevantní. Účastník řízení dále uvedl, že i přes výše uvedené informace o výši DPH do jeho nabídek nově doplnil. Účastník řízení trval na tom, že dle výše uvedeného není možné podávat informaci formou ceníku, což uvádí i na svých internetových stránkách.

Úřad dne 26. listopadu 2015 námítky účastníka řízení ve smyslu ustanovení § 14 odst. 3 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), zamítl pro jejich opožděné podání.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu ve smyslu ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba jako prodávající tím, že poruší některou z povinností stanovených v ustanovení § 13 odst. 2 až 11 téhož zákona při označování zboží cenami.

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení je právnickou osobou a zároveň obchoduje s elektřinou i plynem. Z uvedeného tedy vyplývá, že vůči svým odběratelům vystupuje jako prodávající. Správní orgán konstatuje, že účastník řízení v době vydání tohoto příkazu již sice nebyl držitelem licence č. 141118434 na obchod s elektřinou a licence č. 241115435 na obchod s plynem, avšak tato skutečnost nemá vliv na posuzovaný správní delikt, jelikož v době jeho spáchání účastník řízení byl držitelem předmětných licencí. Současně je nutné poznamenat, že skutková podstata správního deliktu podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách nevyžaduje, aby byl subjekt držitelem licence.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem dle ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách v návaznosti na porušení povinnosti stanovené v ustanovení § 13 odst. 2 téhož zákona, a to konkrétně povinnosti uvedené v písmenu b) tohoto ustanovení.

Z ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách vyplývá informační povinnost, kterou je prodávající povinen bezpodmínečně dodržovat a plnit, a to tím způsobem, že při nabídce a prodeji zboží je povinen poskytnout spotřebiteli informaci tak, aby měl možnost seznámit se s cenou nabízeného zboží před jednáním o jeho koupi.

Zákon pak taxativně vyjmenovává, jakým způsobem má prodávající spotřebiteli informaci poskytnout. Proávající má buď označit zboží cenou, kterou uplatňuje v okamžiku nabídky a vztáženou k prodávávanému jednotkovému množství zboží a určeným podmínkám, nebo zpřístupnit na viditelném místě informaci o této ceně formou ceníků, nebo zpřístupnit tuto cenu jiným přiměřeným způsobem, pokud není možné označit zboží cenou výše uvedenými způsoby. V případě, že se zboží sestavuje z běžných dílů nebo činností na základě zvláštních požadavků kupujícího je prodávající povinen předložit nabídkový ceník dílů a činností. Nelze-li podat informaci o ceně způsoby uvedenými výše, je pak prodávající povinen oznámit kupujícímu odhad ceny. Zákon o cenách zároveň v alieně ustanovení § 13 odst. 2 stanovuje, že cenou se u výrobků rozumí konečná nabídková cena, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky.

Správní orgán podotýká, že ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách představuje absolutní povinnost každého prodejce ve vztahu k nabídce a prodeji zboží. Hlavním účelem tohoto zákonného ustanovení je totiž především poskytnout ochranu spotřebiteli tak, aby měl dostatečné a jasné informace o ceně nabízeného zboží a mohl na základě své svobodné vůle a v nejlepším přesvědčení na základě úplných a pravdivých informací co nejlépe zvážit, pro jaké z nabízeného zboží se rozhodne.

Z ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách vyplývá, že dotčená povinnost musí být splněna pouze vůči spotřebiteli. V rámci odběratelsko-dodavatelských vztahů v energetických odvětvích se tak povinnosti vyplývající z ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách vztahují pouze k těm odběratelům, kteří vyhovují definici spotřebitele. Obvykle se tak bude jednat jen o dodávky v rámci kategorie „domácnost“ (správní orgán mimo to poznamenává, že v tomto případě se jedná o označení produktu nabízeného dodavatelem ve vztahu ke konkrétním odběratelům, tedy nikoliv o pojem ve smyslu zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů). Z tohoto důvodu se proto správní orgán zabývá pouze neuvedením konečné ceny pro kategorii „domácnost“.

Zákonnou povinností prodávajícího je nejen u zboží uvádět konečnou nabídkovou cenu, tedy cenu účtovanou zákazníkovi, jakož i její složky nebo část před započítáním daně,

kteřou je zákazník v konečné ceně povinen rovněž uhradit, ale též zboží takto označovat. Preferovanými formami zveřejnění ceny dle zákona o cenách je označení zboží cenou uplatňovanou v okamžiku nabídky a vztaženou k prodávanému jednotkovému množství zboží a určeným podmínkám, nebo zpřístupnění ceny na viditelném místě formou ceníků. Jiným přiměřeným způsobem se ceny zboží zveřejňují za podmínky, že nelze ani jeden z preferovaných způsobů použít. Vzhledem k tomu, že sdruženou službu dodávky elektřiny ani plynu není z jejich povahy možné přímo označovat cenou dle ustanovení § 13 odst. 2 písm. a) zákona o cenách, nastupuje další zákonem stanovený způsob, jak poskytnout spotřebiteli informaci o ceně zboží, a to formou ceníků dle písm. b) téhož ustanovení.

Povinnost zpřístupnit informaci o ceně dle ustanovení § 13 odst. 2 písm. b) zákona o cenách na viditelném místě formou ceníků je nutno chápat v energetických odvětvích ve smyslu povinnosti uložené v ustanovení § 11a odst. 1 energetického zákona. Dle tohoto ustanovení je držitel licence na výrobu elektřiny, výrobu plynu, obchod s elektřinou nebo obchod s plynem povinen uveřejňovat způsobem umožňujícím dálkový přístup uplatňované podmínky dodávek plynu a ceny za dodávku plynu pro domácnosti a podnikající fyzické osoby s roční spotřebou plynu do 630 MWh, podmínky dodávek elektřiny a ceny za dodávku elektřiny pro domácnosti nebo podnikající fyzické osoby odebírající elektřinu z hladiny nízkého napětí. Ve světle výše uvedeného se tak povinností zveřejnit na viditelném místě informaci o ceně formou ceníků rozumí u příslušných držitelů licence a příslušných produktových řad vymezených v ustanovení § 11a odst. 1 energetického zákona povinnost uveřejnit tyto ceníky způsobem umožňujícím dálkový přístup.

K námitce účastníka řízení, že jeho ceníky mají platnost jen 7 dní a jedná se o ceníky krátkodobé, správní orgán konstatuje, že ani tato skutečnost účastníka řízení nezabavuje jeho zákonné povinnosti zpřístupnit na viditelném místě (způsobem umožňujícím dálkový přístup) spotřebiteli informaci o ceně za sdružené služby dodávky elektřiny a plynu, kterou se rozumí konečná nabídková cena zahrnující všechny daně, cla a poplatky, formou ceníků. Ani „krátkodobost“, resp. případná platnost ceníků pouze 7 dní nevyklučuje jejich uveřejnění na viditelném místě – způsobem umožňujícím dálkový přístup. Zákon rovněž nepředpokládá nutné aktivní jednání spotřebitele (v dané věci kontaktování účastníka řízení a předložení podkladů, tj. zejména vyúčtování od stávajícího dodavatele) za účelem stanovení ceny.

Námitce účastníka řízení, že je marže u zákazníků kalkulována individuálně, přičemž uvedené 4 případy zákazníků se shodnou marží 50 Kč/MWh jsou dle účastníka řízení nevypovídajícím vzorkem zákazníků, jelikož se jedná o jedny z prvních zákazníků účastníka řízení, kdy ještě nebyl kalkulační proces dostatečně sofistikován, nebylo možné vyhovět. Správní orgán konstatuje, že ke dni 27. dubna 2015 dle odpovědi OTE, a.s., z téhož dne, byly podány požadavky na změnu dodavatele (účastníka řízení) u 9 odběrných míst elektřiny, z toho právě výše uvedené 4 případy zákazníků kategorie domácnost (spotřebitelé). Dle správního orgánu se tak jedná o dostatečný vzorek zákazníků, když se jedná o v té době stoprocentní vzorek. Ani skutečnost, že se jednalo o „jedny z prvních zákazníků účastníka řízení, kdy ještě nebyl kalkulační proces dostatečně sofistikován“, není relevantní, ba naopak svědčí o dopadech protiprávního jednání účastníka řízení na spotřebitele, když své ceníky nezveřejňuje.

Rovněž námitka účastníka řízení, že výše DPH je všeobecně známou hodnotou a je u všech dodavatelů stejná (tedy pro rozhodnutí zákazníka o změně dodavatele irelevantní), a že v nabídkách uvádí, že ceny neobsahují DPH, byla vyhodnocena jako nedůvodná. Cena za sdružené služby dodávky elektřiny je tvořena čtyřmi základními

složkami: cenou za silovou elektřinu, regulovanou cenou související s dodávkou elektřiny, daní z elektřiny a daní z přidané hodnoty. Regulovaná cena související s dodávkou elektřiny se člení na cenu za distribuci, která je pro rok 2015 stanovena cenovým rozhodnutím Úřadu č. 3/2014 ze dne 25. listopadu 2014, kterým se stanovují regulované ceny související s dodávkou elektřiny odběratelům ze sítě nízkého napětí, a dále pak na cenu za systémové služby poskytované provozovatelem přenosové soustavy účastníkům trhu s elektřinou, cenu na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny a cenu za činnost zúčtování operátorem trhu, které jsou stanoveny pro rok 2015 cenovým rozhodnutím Úřadu č. 2/2014 ze dne 25. listopadu 2014, kterým se stanovují regulované ceny související s dodávkou elektřiny. Analogickou strukturu pak má cena sdružené služby dodávky plynu.

Správní orgán uznává, že v případě daně z přidané hodnoty se jedná o běžně známou informaci, kterou by si spotřebitel mohl sám dohledat a získat tak informaci o konečné ceně, nicméně ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách nepředpokládá, že by spotřebitel měl tuto povinnost, naopak je povinností prodávajícího, aby spotřebitele seznámil s cenou konečnou. Stejně tak uvedené ustanovení nepředpokládá, že by konečnou cenou byla cena podpořená řadou odkazů na další součásti této ceny a že by tedy zákazník musel informaci o konečné ceně zjišťovat svým vlastním výpočtem.

Povinnost uvedená v ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách představuje absolutní povinnost každého prodejce ve vztahu k nabídce a prodeji zboží. Toto zákonné ustanovení totiž především chrání spotřebitele tak, aby měli dostatečné a jasné informace o ceně nabízeného zboží a mohli na základě své svobodné vůle a v nejlepším přesvědčení na základě úplných a pravdivých informací co nejlépe zvážit pro jaké z nabízeného zboží se rozhodnou. Účastník řízení tak svým jednáním mohl uvést v omyl své potenciální zákazníky – spotřebitele.

Otázka zveřejňování cen je velmi zásadní jak z hlediska rozhodování spotřebitele, tak také z hlediska nastavení jasných a transparentních pravidel hospodářské soutěže na trhu s energiemi. Spotřebiteli musí být umožněno učinit kvalifikované a svobodné rozhodnutí o tom, zda setrvá ve stávajícím smluvním vztahu s dodavatelem energií nebo zda přejde k dodavateli jinému, přičemž zveřejňování cen v cenících je jednoznačně jedním ze zásadních kritérií, kterými se spotřebitel řídí. Pokud cena není zveřejněna formou ceníků vůbec, případně není uváděná cena v cenících konečnou nabídkovou cenou, nemůže spotřebitel jednoduchým způsobem ceny nabízené různými dodavateli porovnat a případně se rozhodnout pro změnu dodavatele. S ohledem na dlouhodobý charakter smluvních vztahů v energetických odvětvích, zvláště v případě vztahu dodavatel – spotřebitel, je navíc velice žádoucí, aby spotřebitel měl k dispozici veškeré nutné údaje vztahující se k uvedené transakci.

To, že účastník řízení spotřebiteli podá informaci o ceně pouze formou cenové nabídky zaslané až jako reakce na poskytnutí vyúčtování od stávajícího dodavatele účastníkovi řízení prostřednictvím formuláře na stránkách, nelze považovat za dodržení zákonné povinnosti ve smyslu ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách, neboť účastník řízení je o konečných cenách povinen informovat nejen potenciální zájemce, ale také své stávající zákazníky. Uvedené cenové nabídky však účastník řízení zasílá pouze potenciálním zájemcům, a to až jako reakce na jejich aktivní jednání směřující ke zjištění ceny. Stávající zákazník však o konečné nabídkové ceně, jež zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, nebyl ani těmito cenovými nabídkami informován, přičemž je nutné upozornit, že způsob poskytnutí informace podle ustanovení § 13 odst. 2 písm. e) zákona o cenách může nastoupit až v případě, kdy nelze informaci o ceně podat způsobem uvedenými v témže ustanovení

v písmenech a) až d). V řízení však nebylo prokázáno, že by účastník řízení nemohl poskytnout informaci formou ceníků, tj. ve smyslu ustanovení § 13 odst. 2 písm. b) zákona o cenách.

K tomu, že účastník řízení i přes jeho nesouhlas s kontrolním zjištěním informací o výši DPH do jeho cenových nabídek zasílaných potencionálním zákazníkům nově doplnil, správní orgán uvádí, že ani tato skutečnost účastníka řízení nezbavuje jeho delikt ní odpovědnosti za posuzované jednání, jelikož jej nezbavuje jeho primární povinnosti zveřejňovat na viditelném místě informaci o ceně formou ceníků.

Z výše uvedeného je tak zjevné, že účastník řízení v rámci výkonu licencované činnosti v obou případech (dodávky elektřiny i plynu) nesplnil svou povinnost poskytnout informaci spotřebiteli při nabídce a prodeji elektřiny a plynu tak, aby měl spotřebitel možnost seznámit se s cenou elektřiny a plynu, včetně všech jejich složek, před sjednáním smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu, a to zpřístupněním informací o této ceně formou ceníků na viditelném místě, když tyto vůbec nezpřístupnil

Jelikož nebylo zjištěno přesné datum, od kdy účastník řízení cenu formou ceníků nezveřejňuje, nebylo možné protiprávní jednání účastníka řízení omezit přesným datem počátku. Z tohoto důvodu bylo ve výroku tohoto příkazu uvedeno, že se účastník řízení dopustil protiprávního jednání od blíže neurčené doby do dne 28. srpna 2015, což je datum, kdy byl Úřadem proveden naposledy print screen webových stránek účastníka řízení – dokumenty zařazeny pod č. j. 02454-18/2015-ERU, a kdy na webových stránkách účastníka řízení stále nebyly zpřístupněny informace o ceně elektřiny a plynu formou ceníků. Tímto jednáním tedy účastník řízení porušil v obou případech (absence ceníků sdružených služeb dodávek elektřiny i plynu) ustanovení § 13 odst. 2 písm. b) zákona o cenách a správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že v obou případech byly naplněny formální znaky správního deliktu podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách.

Správní orgán se nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

V daném případě účastník řízení neuvedl na svých internetových stránkách vůbec informace o konečné nabídkové ceně elektřiny a plynu formou ceníků. Účastník řízení poskytl cenovou nabídku spotřebitelům až v reakci na jimi zaslané vyúčtování od stávajícího dodavatele, přičemž bylo zjištěno, že ani tato cenová nabídka v případě ceny za elektřinu neobsahuje konečnou nabídkovou cenu, tj. nabídkovou cenu, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky. Skutečnost, že účastník řízení uvádí odkazy v poznámce, že v ceně není nějaká její část zahrnuta, není v souladu s ustanovením § 13 odst. 2 zákona o cenách, jelikož cena uváděná účastníkem řízení není konečnou ve smyslu uvedeného ustanovení.

Naplnění materiální stránky lze vyvodit ze skutečnosti, že byl jednáním účastníka řízení ohrožen právem chráněný zájem společnosti na ochraně spotřebitele tím způsobem, aby mu byly poskytnuty dostatečné a jasné informace o ceně nabízeného zboží před jeho koupí a on se tak mohl na základě své svobodné vůle a v nejlepším přesvědčení na základě úplných a pravdivých informací rozhodnout, zda vstoupí do smluvního vztahu s daným obchodníkem či nikoliv. Správní orgán podotýká, že otázka náležité informovanosti spotřebitele je jednou z podmínek otevřené a spravedlivé hospodářské soutěže v energetických odvětvích a účinné ochrany spotřebitele, který může podle získaných informací k ceně zboží aktivně přizpůsobovat své jednání při volbě dodavatele, neboť cena

je jednoznačně jedním ze zásadních kritérií, kterými se spotřebitel řídí, a pokud není informace o ceně zpřístupněna formou ceníků vůbec či cena v cenících není konečnou nabídkovou cenou, nemůže spotřebitel jednoduchým způsobem ceny nabízené různými dodavateli porovnat a případně se rozhodnout pro změnu dodavatele. Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení nezpřístupnil na viditelném místě informaci o ceně elektřiny a plynu vůbec formou ceníků, nemohlo se tak jednat o spolehlivý podklad pro rozhodování spotřebitelů před jednáním o koupi zboží v podobě sdružené služby dodávky elektřiny i plynu.

Správní orgán má tak za prokázané, že došlo v obou případech k naplnění též materiální stránky správního deliktu uvedeného v ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách, která je postačující pro vyslovení odpovědnosti za správní delikt.

Správní orgán se také zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 17 odst. 1 zákona o cenách, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně žádná taková skutečnost nevyplývá.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení nesplnil povinnosti vyplývající z ustanovení § 13 odst. 2 písm. b) zákona o cenách, a tímto svým jednáním se dopustil spáchání dvou správních deliktů ve smyslu ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) téhož zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Jednání, kdy stejný subjekt spáchal dva nebo více deliktů dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán, je označováno jako souběh správních deliktů. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více skutky (neuveřejněním ceníků za sdružené služby dodávky elektřiny a plynu) dopustil opakovaně naplnění téže skutkové podstaty [správního deliktu dle ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách]. Jelikož zákon o cenách neřeší otázku, jak postihnout delikventa, který se jedním skutkem dopustil více správních deliktů, vycházel správní orgán na základě analogie z ustanovení § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, který takovýto případ řeší užitím zásady absorpční. Podle citovaného ustanovení zákona o přestupcích se za více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji postižitelný.

Správní orgán prokázal, že účastník řízení dopustil spáchání dvou správních deliktů ve smyslu ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) téhož zákona.

Co se týče závažnosti posuzovaných správních deliktů, shledává správní orgán oba spáchané správní delikty za stejně závažné, neboť účastník řízení v obou případech naplnil skutkovou podstatu stejného správního deliktu, a to obdobným jednáním, byť jednáním účastníka řízení byl dotčen jiný okruh subjektů. S ohledem na výše uvedené správní orgán uložil sankci pouze za jeden z vytýkaných správních deliktů, a to za správní delikt, jež je účastníku řízení vytýkán jako první v řadě (s ohledem na stejnou závažnost), tj. správní delikt dle ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách týkající se ceníků sdružených služeb dodávek elektřiny.

Za správní delikt ve smyslu ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách lze uložit podle ustanovení § 16 odst. 4 písm. a) téhož zákona pokutu až do výše 1 000 000 Kč.

Při stanovení výše pokuty správní orgán přihlížel ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména pak přihlížel k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Jak konstatoval správní orgán již výše, porušení povinnosti vyplývající z ustanovení § 13 odst. 2 písm. b) zákona o cenách považuje správní orgán za relativně závažné, a to z důvodu účelu dotčené právní normy, která především chrání spotřebitele a umožňuje jim získat dostatečné a jasné informace o ceně nabízeného zboží. Na základě toho je jim pak umožněno rozhodnout se, zda vstoupí do smluvního vztahu s daným obchodníkem či nikoliv. Úřad je toho názoru, že nezveřejňování či neúplné zveřejňování cen za nabízené zboží je obecně relativně závažným porušením příslušných právních předpisů, v tomto případě příslušného ustanovení zákona o cenách, a dopadá na rozhodování potenciálního zákazníka, ale do jisté míry i stávajícího zákazníka. V tomto konkrétním případě je závažnost správního deliktu vyšší, jelikož účastník řízení vůbec neuvedl informaci o ceně elektřiny pro domácnosti pro všechna distribuční území pro všechny produktové řady formou ceníků. Následky spáchání správního deliktu hodnotí správní orgán s ohledem na výše uvedené jako závažnější.

Při stanovení výše pokuty se Úřad zabýval také zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Správní orgán však není schopen přesně určit časový okamžik, ve kterém byly dotčené ceníky vloženy na internetové stránky účastníka řízení, tudíž k této skutečnosti nepřihlížel ani jako k polehčující, ani jako k přitěžující okolnosti.

Jakožto přitěžující okolnost vyhodnotil správní orgán skutečnost, že se účastník řízení dopustil spáchání dvou správních deliktů, které jsou posuzovány v souběhu.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení zákona o cenách, což je zohledněno při stanovení výše pokuty také jako polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu pouze ve výši 40 000 Kč, tj. na samé spodní hranici zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného zákonem o cenách a energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ustanovením § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ustanovení § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

JUDr. Zuzana Šmídová, v. r.
ředitelka odboru správních řízení